

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoE/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114224629
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4114224629.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocate, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Máčaj, proti povinnej: S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., I. tr. XX/XX, t. č. O. XX, J., areál firmy Kovošrot E + R s. r. o., o vymoženie pohľadávky vo výške 810,22 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 13. januára 2015, č. k. 18Er/951/2014-19, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa, exekučný súd) napadnutým uznesením zo dňa 13. 01. 2015, č. k. 18Er/951/2014-19 zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 24618/14. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2, 3 zákona č. 244/2002 Z. z., § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z., § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z., § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 4 písm. r/, ods. 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. 2 písm. a/, čl. 3 ods. 1, čl. 6 Smernice rady EÚ č. 93/13/EHS a ods. 1 písm. q/ prílohy k smernici. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že oprávnený podaním spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 22. 05. 2014, žiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 4477/06 zo dňa 05. 10. 2006, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., IČO: 35 922 761, Karloveské rameno 8, Bratislava. Súdny exekútor požiadal dňa 14. 08. 2014 Okresný súd Nitra o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému. Oprávnený požiadal o vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 10. 2006 a vykonateľnosť dňa 26. 10. 2006, a ktorým bola povinná zaviazaná zaplatiť oprávnenému sumu 24 408,- Sk (810,20 eura) spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 16 000,- Sk (531,10 eura) eur od 14. 07. 2006 do zaplatenia, trovy konania 6 552,- Sk (217,49 eura) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Exekučný súd z úradnej povinnosti skúmal, či žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom a zistil, že uvedené podania nie sú v súlade so zákonom, pretože vychádzajú z exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, ktorý zaväzuje povinnú na plnenie, ktoré je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, teda na plnenia právom nedovolené, čo znamená, že exekučný titul má vady z materiálnej stránky. Exekučný titul sa skúma z materiálnej a formálnej stránky, pričom z formálnej stránky sa skúma, či má exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, všetky formálne náležitosti, ktoré vyžaduje § 34 zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a z materiálnej stránky, či má exekučný titul splnené všetky hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu, a to napr. jeho rozpor s právom, t. j. dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi a pod. Rozhodcovským rozsudkom bola povinná zaviazaná zaplatiť oprávnenému sumu 24 408,- Sk (810,20 eura) spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 16 000,- Sk (531,10 eura) od 14. 07. 2006 do zaplatenia, trovy konania

6 552,- Sk (217,49 eura) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Povinnosť plniť bola povinnej uložená na základe Zmluvy o úvere č. 4281001 uzatvorenej medzi oprávneným a povinnou dňa 20. 12. 2005, z ktorej vyplýva, že povinnej bol poskytnutý úver vo výške 14 000,- Sk (464,72 eura), pričom povinná sa zaviazala zaplatiť ho veriteľovi (v tomto konaní oprávnenému), avšak zvýšený o sumu poplatku vo výške 11 200,- Sk (371,77 eura), a to všetko v 10 mesačných splátkach po 2 520,- Sk (83,65 eura). Keďže povinná svoj dlh riadne neuhradila, a to aj napriek výzve a pokusu o mimosúdny zmier, oprávnený pristúpil k vymáhaniu svojej pohľadávky cestou rozhodcovského konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že účastníci konania sa v Zmluve o úvere v časti Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, bod 17. - rozhodcovská doložka, dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Bratislava, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. Zo zmluvy a jej súčasti - obchodných podmienok - je zrejmé, že Všeobecné podmienky, boli už vopred pripravené dodávateľom - veriteľom pre veľký počet spotrebiteľov - dlžníkov na predtlačenom tlačive, s rovnakým obsahom pre každú úverovú zmluvu, a preto povinná ani nemohla ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania (§ 53, odsek 1 - 3 OZ). Z tohto dôvodu sa na uvedený právny vzťah použijú ustanovenia o spotrebiteľskom práve. Súd bral do úvahy aj to, v takejto forme je napísaná zmluva a obchodné podmienky - maličké písmenká, nahustený text bez odsekov, pričom forma znemožňuje ich riadne prečítanie zo strany spotrebiteľa, sú vypracované nezrozumiteľne (najmä pre spotrebiteľov, ktorí právnické vzdelanie nemajú) a týmto spôsobom porušujú informačné povinnosti zakotvené v zákone o spotrebiteľských úveroch, v zákone o ochrane spotrebiteľa a v Občianskom zákonníku. Súd poukázal na to, že z predloženej úverovej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, nebolo vôbec možné zistiť podmienky ku ktorým sa povinný zaviazal, nakoľko v tejto časti, a to v časti podmienok, je úplne nečitateľná vzhľadom na veľkosť písma, rôznych medzier medzi slovami ako aj v slovách. V posudzovanej veci sa oprávnený domáha návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 22. 05. 2014 vymoženia povinnosti vo výške 810,22 eura s príslušenstvom, pretože si povinná do dňa začatia exekučného konania, svoju uloženú povinnosť splnila len čiastočne. Súd mal riadne za preukázané, že súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu je aj rozhodcovská doložka - bod 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Podľa súdu je dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložkou si spotrebiteľ osobne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mal len možnosť zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Podľa názoru súdu, už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Súd svoj názor o neprimeranej povahe rozhodcovskej doložky oprel aj o judikatúru Európskeho súdneho dvora (C-240/98, C-168/2005, C-243-2008), pričom súd dal

do pozornosti aj rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-40/2008 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné v zmysle § 44 ods. 2 EP zamietnuť, pretože dojednanie rozhodcovskej doložky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, na základe ktorej vznikol exekučný titul je v rozpore s dobrými mravmi, vyššie citovanými ustanoveniami slovenského právneho poriadku ako aj právneho poriadku Európskeho spoločenstva. Dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Preto súd postupujúc podľa ust. § 45 ods. 1 a 2 ZoRK rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozhodnutia a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie v zákonnej lehote oprávnený, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP) a zároveň vychádzalo z neúplného zistenia skutkového stavu veci (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP). Nesprávne posúdenie veci vychádzalo z posudzovania podľa právnej normy, ktorá na skutkový stav nedopadá alebo právnu normu určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Má za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Súd v prejednávanej veci okrem ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis, § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní, ktorý síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale mal za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Pri udelení poverenia na výkon exekúcie súd z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie) skúmal exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu podľa § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvanie materiálnej stránky spočíva v preskúmvaní hmotnoprávných predpokladov exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Súd pri preskúmvaní exekučného titulu po materiálnej stránke nemohol skúmať samotné rozhodcovské konanie, pretože samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Exekučný súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu (odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t. j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu (nemôže vyplývať z vady konania). Táto požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu oboznámiť sa s priebehom rozhodcovského konania. Spomenutá požiadavka znamená, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Inými slovami povedané, nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Ak súd aplikoval na skutkový stav veci ust. § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (§ 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Pokiaľ ide o neúplné zistenie skutkového stavu mal za to, že konajúci súd pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietla skutočnosť, že rozhodcovská zmluva, resp. doložka, nebola zmluvnými stranami dojednaná. Poukázal na skutočnosť, že s povinnou uzatvoril rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezistoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle čl. 2 rozhodcovskej zmluvy je založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská

a. s., rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd postupuje v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z., ako aj v zmysle svojho rokovacieho poriadku. S poukazom na uvedené dodal, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom podľa osobitného právneho predpisu. Podľa čl. 2 ods. 2 sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 predmetného článku, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej zmluvy, t. j. povinnej nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. V súvislosti s námietkou súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ, v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní poukázal na to, že odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) rozhodujúc o odvolaní bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) , h) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

Exekučné konanie sa začalo spísaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice zo dňa 22. 05. 2014 pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava v neprospech povinnej o vymoženie pohľadávky vo výške 810,22 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom 05. 10. 2006, právoplatný dňa 23. 10. 2006 a vykonateľný dňa 26. 10. 2010. Exekučným titulom bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 24 408,- Sk (810,20 eura), úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 16 000,- Sk (531,10 eura) od 14. 07. 2006 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 6 552,- Sk (217,49 eura).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej

zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Podľa § 251 ods. 4 OSP na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu (Exekučného poriadku) sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 OSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 OSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

Ustanovenie § 169 ods. 1 OSP ukladá súdu v písomnom vyhotovení uznesenia uviesť, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. V nadväznosti i na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, akými úvahami sa pri rozhodovaní spravoval a ako vec právne posúdil. Zároveň musí dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť uznesenie je takto odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu jeho rozhodnutia, a preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Jeho účelom je totiž preukázať správnosť rozhodnutia a súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia zistil, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď neuviedol, na základe čoho dospel k záveru, že zmluvná doložka je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa k svojmu záveru dospel predčasne, pretože v spise absentujú všeobecné obchodné podmienky, teda aj rozhodcovská doložka, a preto odvolací súd dospel k záveru, že exekučný súd pri svojom rozhodovaní nemal dostatočný podklad na svoje rozhodnutie. Predovšetkým súd nemal dostatočný podklad vo vykonanom dokazovaní k tomu, aby mohol v odôvodnení svojho rozhodnutia citovať rozhodcovskú doložku a konštatovať, že takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná. Vyššie uvedeným postupom súd prvého stupňa okrem jeho predčasnosti založenej na nedostatočne zistenom skutkovom stave, založil aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacím súdom, a preto je jeho rozhodnutie nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, v rozpore so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia.

Výrok rozhodnutia musí byť dostatočne odôvodnený a dôvody musia byť jasné a presvedčivé. Výrok, ktorý nemá svoj obsah v odôvodnení, nemožno za taký považovať. Nedostatok tohto obsahu sa môže prejavíť v nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, čo nedáva podklad pre výrok. Pritom nie je rozhodujúce, že výrok by bol pri správnom odôvodnení správny. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces a táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) OSP.

Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.